

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br. IV-S1-1231/70-2
od 5.XI 1970.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Lučki skladištar - Odgovornost - Lučki skladištar odgovara svomu komitentu za manjak tereta koji je, budući da ga je skladištar pogrešno predao brodaru, morao biti vraćen u luku ukrcaja, jer je on taj manjak skrivio nepravilnim izvršenjem dispozicije, a brodar za taj manjak nije odgovoran

Tužitelj je trgovačko poduzeće, a tuženik je lučki skladištar. Tužitelj u tužbi navodi da je tuženiku dao nalog da ukrca u brod 11 sanduka mjedenih traka s određenim oznakama. Tuženik je zaista ukrcao 11 sanduka mjedenih traka, ali s pogrešnim oznakama. Kad je roba stigla u New York, ustanovilo se da je pogrešno poslana, i morala je biti vraćena u Rijeku. Kod ukrcaja tereta u New Yorku brodar je u teretnicu stavio opasku da je primio 10 sanduka, a ne 11.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni je preinakom prvostepene presude tužbenom zahtjevu udovoljio.

Razlozi drugostepene presude su slijedeći:

Iz izlaganja strankama u sporu, kao i iz prepiske koja je medju strankama vodjena u pogledu izgubljenoga jednog sanduka, kao nesporno slijedi da je tuženi glasom naloga tužiteljevog špeditera "Jugošped" iz Beograda uputio, medju ostalim u New York 11 sanduka mjedenih traka s pogrešnom oznakom. Kad je po prispjeću robe u New York naznačeni primilac robe u teretnici odbio primiti 11 sanduka robe koja nije odgovarala oznakama u teretnici, roba je od brodarova agenta bila vraćena natrag u Jugoslaviju brodom "Makedonija" i to ne 11 sanduka iste oznake već svega 10 sanduka, pa je u povratnom putovanju robe došlo do gubitka jednog sanduka.

Sporno je pitanje medju strankama da li je tuženi kao skladištar dužan naknaditi osim troškova prijevoza odnosnih 11 sanduka u New York i iz New Yorka natrag u Rijeku i vrijednost jednog sanduka koji je na tom putovanju izgubljen.

U svom pismu broj 536/391-67/68 tuženi je priznao svoju grešku učinjenu prilikom otpreme i predaje robe, i pristao je da na njegov teret otpadnu troškovi otpreme, što slijedi iz pisma tuženoga, priloženog spisu P 7846/68 Okružnog privrednog suda u Beogradu, kao i iz teretnice broj 189 od 9.III 1967, koja se takodjer nalazi priložena odnosnom spisu.

Nakon što je ustanovljeno da su u New York poslani sanduci s pogrešnim oznakama, do čega je došlo greškom tuženoga, teretnicom broj 178 broda "Makedonije", vraćeni su odnosni sanduci natrag uz naznaku u teretnici da je na brod ukrvano 10, a ne 11 sanduka, tj. da je na brod ukrvan 1 sanduk manje. Odnosni sanduci bili su ukrvani u luci New York za luku Rijeku s već navedenom ogradom broдача da mu je ukrvan jedan sanduk manje.

Prema tome iz činjenica koje su utvrđene u toku spora slijedi da je tuženi svojom greškom otpremio u New York tužiteljevu robu i to 11 sanduka, a da je od iste robe vraćeno 10 sanduka, tj. jedan sanduk manje nego je bilo poslano. Do gubitka jednog sanduka došlo je u toku putovanja robe u New York i natrag.

Iz teretnice broda "Makedonija" tužitelj nije mogao ostvariti svoj zahtjev prema brođaru za jedan sanduk manjka, jer je i u teretnicu stavljena izričita pismena napomena da je ukrvan jedan sanduk manje. Obzirom na to očito je da je do gubitka jednog sanduka od 11, koji su greškom tuženoga poslani u New York, došlo upravo krivnjom tuženoga. Naime tuženi je pogrešno poslao u New York 11 sanduka s krivim i netačnim naznakama, pa je tužitelj povodom toga, kao vlasnik robe, mogao dati nalog svom špediteru, a ovaj agentu brođara da odnosnu robu vrati natrag. Kako je iz New Yorka vraćeno svega 10 sanduka brodom "Makedonija", to je u toku putovanja došlo do gubitka jednog sanduka. Ovaj gubitak nastao je u New Yorku kao uzročna posljedica nepravilne otpreme robe od strane tuženoga kao skladištara, te je za takav gubitak tuženi i odgovoran. Naime, tuženi kao skladištar bio je prema dispoziciji dužan da otpremi robu s oznakama prema nalogu kako ga je dobio od tužiteljeva špeditera, a ne neku drugu robu. Prema tomu on nije dužan samo platiti troškove prijevoza odnosno robe pogrešno uskladištene od New Yorka i natrag, nego i eventualna oštećenja i gubitak koji je nastao na odnosnoj robi, iako je roba iz New Yorka bila vraćena po nalogu tužiteljevu, koji je bio naznačen kao krcatelj u teretnici br.139, od 9.III 1967. Kako je u teretnici broj 173 od 13.V 1967. vraćeno svega 10 sanduka, to je za nastali gubitak, koji se desio vjerovatno u New Yorku, odgovoran tuženi. Naime da nije tuženi poslao pogrešno odnosne sanduke, ne bi došlo ni do troškova prijevoza odnosnih sanduka od Rijeke do New Yorka i natrag, a niti bi došlo do gubitka jednog sanduka na povratnom putovanju.

U sporu koji se vodio pred Okružnim privrednim sudom u Beogradu tužitelj nije mogao uspjeti protiv brođara ili špeditera za gubitak odnosnog sanduka, jer je dokazano teretnicom br.173 da na brod "Makedonija" nije ukrvano 11, već 10 sanduka. Iz navedenih razloga valjalo je presuditi kao u dispozitivu.

G.B.

Bilješka.- U gornjem sporu je utvrđeno da je brodar prilikom primanja tereta u luci New York u teretnicu unio opasku da je primio 10 a ne 11 sanduka. Na temelju ove činjenice brodar je bio oslobođen odgovornosti u sporu koji je protiv njega poveo primalac. Gornja presuda nije ulazila u ispitivanje da li bi sлагаč bio odgovoran da brodaru u teretnicu odnosnu opasku nije unio. Nesumnjivo je da primalac ima aktivnu legitimaciju prema brodaru. Da li bi uz tu legitimaciju i brodarovu odgovornost odgovarao i skladištar, samostalno ili supsidijarno nakon brođara odnosno s njime solidarno gornja presuda nije ispitivala.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br. VI-SL-358/70-2
od 26.XI 1970.

Vijeće: dr Zdenko Antić, dr Ernest Vajić, dr Vjekoslav Bučić

Željeznički saobraćaj - Križanje ceste s prugom - Naknada štete koja nastane sudarom vozila na križanju - Željeznica nije dužna na križanju postaviti brklje na cestama koje nemaju svojstva javnog puta - Ovo je dužan učiniti korisnik puta - Ako dodje do sudara između lokomotive i kamiona na križanju na kojem željeznica nije dužna postaviti brklje, a dokaže se da je šofer kamiona nepropisno prelazio preko pruge, željeznica ima pravo na naknadu štete koja je prouzrokovana lokomotivi takvim sudarom

Tužitelj je željezničko transportno poduzeće, a tuženik je poduzeće cestovnog prometa.

Nesporno je među strankama da tužitelj tužbom traži plaćanje pretrpljene štete u visini troškova popravka oštećenih dijelova električne lokomotive u iznosu od din 1.335,21, da je oštećenje lokomotive nastalo od sudara s tuženikovim teretnim automobilom kojim je upravljao tuženikov šofer, da se sudar desio 31.X 1967. u 14,39 sati na željezničkoj pruzi između stanica Duga Resa i Mrzlo Polje, da se sudar desio u momentu kad se kamion kretao vožnjom unatrag, da je šofer iskočio iz kamiona neposredno prije sudara, i da tužitelj traži naknadu štete od šoferova poslodavca, tuženika, temeljem propisa čl.97, st.1 Osnovnog zakona o radnim odnosima.

Tuženik se protivio tužbenom traženju i predložio da se ono odbije. Prema tuženikovom shvaćanju za štetu su suodgovorne obje parnične stranke. Tuženik zbog neoprezne vožnje njegovog šofera kamiona, a tužitelj zbog propusta mašinovođe da zaustavi vlak prije sudara.